

Адрес: 422876, РТ, с. Старые Челны, ул. Центральная,
20
тел: : 8 (84346) 79-4-53

Адресы: 422876, РТ, Иске Чаллы авылы, Үзәк ур. 20
факс: 8 (84346) 79-4-53

РЕШЕНИЕ

Иске Чаллы авылы

КАРАР

2023 нче елның 13 декабре

76 N

"Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Чаллы авыл жирлеге 2018 елның 19 мартындагы төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 7 номерлы Иске Чаллы авыл жирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү хакында

2021 елның 11июньдәге "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында" 170-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Чаллы авыл жирлеге советы КАРАР ИТТЕ:

1. Әлки муниципаль Иске Чаллы авыл жирлеге Советының 2018 елның 19 мартындагы "Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Чаллы авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 7 номерлы карары белән расланган (24.08.2018 ел, 17 №, 30.07.2021 ел, 10 №, 09.03.2022 ел, 32 № яңа ред.) түбәндәге үзгәрешләргә:

3 нче бүлекне «йорт хайваннарын һәм кошларын тоту» бүлегенә белән 1 нче кушымта нигезендә тулыландырырга.

2. Әлегә карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Чаллы авыл жирлеге Уставы билгеләнгән тәртип нигезендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында һәм махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Әлки муниципаль районы
Иске Чаллы авыл жирлеге
Советы рәисе урынбасары

Р.К.Гарипов

Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту

1. Әлеге бүлек кагыйдәләрендә кулланыла торган төп төшенчәләр:

1) хайван хужасы (алга таба - хужасы) физик зат яисә хайван милек хокукында яисә башка законлы нигездә ия булган юридик зат;

2) хужасыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеге - хайваннарны аулауны хужаларсыз, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннар өчен приютларга кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; хайваннар өчен приютларда хужаларсыз хайваннарны тоту 2018 елның 27 декабрдәге «Хайваннар белән җаваплы эш итү турында һәм РФнең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498–ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 7 өлеше нигезендә хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек хужасыз хайваннарны тоту, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннарны приютка кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; шулай ук хайваннар өчен приютка кергән хайваннарны хужаларын хужаларсыз тоту; булмаган хайваннарга яңа хужалар эзләү; 2018 елның 27 декабрдәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 1 өлешендәге 2 пункттында күрсәтелгән чаралар үткәргәннән соң, терлекләргә, мотивацияләnmәгән агрессивлыклардан башка күрсәтмәгән хужаларсыз хайваннарны элеккеге яшәү урыннарына кире кайтару яисә хайваннар белән 2018 елның 27 декабрдәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 маддәсенә 1 өлешенә 5 пункты нигезендә мәрәҗәгәт итү; хайваннар өчен приютларда урнаштыру һәм аларда хайваннарны хужалары булмаган килеш тоту, алар мондый хайваннарны элекке яшәү урыннарына кайтара алмыйлар, мондый хайваннарны яңа хужаларга бирү яисә табигый үлем килгән мизгелгә кадәр; 2018 елның 27 декабрдәге "Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм аларга үзгәрешләр кертү хакында" 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 7 һәм 8 өлешләре нигезендә 2018 елның 27 декабрдәге "Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498–ФЗ номерлы Федераль законы.

3) тоткынлыкта тотылган яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба - ирексез кыргый хайваннар), аларның яшәү тирәлегеннән алынган (шул исәптән башка дәүләтләрдән Россия Федерациясә территориясенә кертелгән) кыргый хайваннар, мондый хайваннарның токымнары (шул исәптән аларның гибридлары);

4) йорт хайваннары- хужасы - физик зат, аның вакытлыча яки даими күзәтүе астында һәм тоту урыны булмаган хайваннарны (хайваннарны исемлегенә кертелгән хайваннардан тыш), зоопарклар, зоосадлар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океанариумнар булган хайваннары;

5) хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә- хайваннарның үлеменә, жәрәхәтләнүенә яисә хайванның сәламәтлегенә башка зыян китерүгә (шул исәптән хайваннарны ачлыктан, сусаудан, кыйнаудан, башка гамәлләрдән җәфалауга), әлеге Федераль законда, башка Федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукий актларында билгеләнгән хайваннарны тоту төләпләрен бозуга (шул исәптән

хайван асраудан баш тартуына), китергән яки китерергә мөмкин булган хайваннарның сәламәтлегенә зыян китерә торган хайваннар яисә сәламәтлеге өчен куркыныч хәлдә булган хайванга ярдәм итү мөмкинлеге булган очракта, каршы килмәү;

6) хужасы булмаган хайван –хужасыс хайван яисә хужасы билгесез булган хайван;

7) хайваннарны мәдәни-тамаша максатларында файдалану хайваннарны мәдәният, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлекне башкарганда (шул исәптән зоопаркларда, зоосадларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океанариумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, спорт ярышларында, реклама житештерү процессында, кинематография эсәрләре ижат иткәндә, фото - һәм видеопродукция житештергәндә, телевидениедә, мәгърифәтчелек эшчәнлегендә, демонстрация максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмәгать туклануы хезмәтләре күрсәтү урыннарында) файдалану;

8) хайванны тоту урыны -хужасы тарафыннан куллана торган бинасы, төзелеше, корылмасы, бина яисә хайван тәүлек дэвамында вакытының күп өлешен үз эченә алган территория;

9) хайваннар белән эш итү - хайваннарны тоту, алардан файдалану (куллану), хайваннар белән хужаларсыз эш итү һәм әлеге Федераль законда каралган башка эшчәнлекне , шулай ук хайваннарга карата башка аларның тормышына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торган гамәлләр кылу;

10) потенциал куркыныч этләр- билгеле бер токымдагы этләр, аларның гибридлары һәм кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен потенциал куркыныч тудырган һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган потенциал куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәт хайваннары - дөүләтнең оборонасын һәм иминлеген тәэмин итү, жәмәгать тәртибен саклау һәм жәмәгать иминлеген тәэмин итү, хәрби, мөһим дөүләт һәм махсус объектларны, халыкның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүче объектларны, транспорт, коммуникацияләр һәм элемент, энергетика объектлары һәм башка объектлар, шулай ук Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән башка максатларда;

12) шартлар булмаганда - хайваннарның ясалма төзелгән яшәү шартлары, алар махсус жиһазландырылган урыннардан читтә аларның ирекле хәрәкәт итү мөмкинлеген юкка чыгара һәм алар вакытында хайваннарның тормышы кешегә бәйлә.

1.2. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

1.2.1. Авыл хужалыгы хайваннарның (бозаулар, сарыклар, кәжәләр, дуңгызлар һәм башкалар) торак пунктында яшәүчеләрнең һәм кошларның эчтөлөгә йорт янындагы кишәрлекләре булган шәхси торак йортлар территорияләрендә тоту рөхсәт ителә. Хайван хужасы аның биологик үзенчәлекләре нигезендә тотарга, аны караучысыз, ризыксыз һәм сусыз калдырмакка, кыйнамаска һәм хайван авырган очракта вакытында ветеринария ярдәменә мөрәжәгать итәргә тиеш. Тире һәм хайван итен файдалану максаты белән мәчеләр һәм этләр үрчетү тыела.

Йорт хайваннарын тоту урыннары, йорт хайваннарының шәхси ихтыяжларын исәпкә алып, шул исәптән урын, температура, яктырту, вентиляция дө төзекләндереләргә тиеш.

1.2.2. Күрше йорт участогы чигенә кадәр санитар-көнкүреш шартлары буенча йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен төзелештән 4 метрдан ким булмакка тиеш;

1.2.3. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен корылмаларны бары тик бер - ике фатирлы йортларга гына кушып, аларны торак бүлмәләрдән кимендә өч ярдәмче бина белән изоляцияләү рөхсәт ителә; шул ук вакытта йорт хайваннары һәм кошлары

өчен биналар йортның ишегеннән 7 метрдан да яқынрак булмаган тышкы ишеге булырга тиеш;

1.2.4. Шәһәр яны зонасында аз катлы төзелеш территорияләрендә күпфатирлы йортларда яшәүчеләр өчен йорт хайваннары һәм кошлары өчен хужалык корылмалары торак берәмлекләрдән читтә бүленергә мөмкин;

1.2.5. Жир кишәрлегендә йорт хайванын карап тотканда, аның өчен әлеге Кагыйдәләрнең 4.2.1 пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән таләпләргә җавап бирә торган, аны тоту өчен җайлаштырылган бина төзелергә тиеш.

1.2.6. Барлык продуктив хайваннар (зәре мөгезле терлек, көжә, сарык, дуңгыз, куян, ат) гражданның яшәу урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә –хайваннар хужалары мәҗбүри теркәлергә һәм ел саен яңадан теркәлергә тиеш;

1.2.8. Йорт хайваннарын чыгару жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган көтү урыннарында, хужасы күзәтүендә яисә аның кушуы буенча башка зат күзәтүдән рөхсәт ителә;

4.2.9. Йорт хайваннарын йөртү 7.00 сәгатътән 22.00 сәгатъкә кадәр рөхсәт ителә. Башка вакытта чыккан очракта, хужалар урамнарда һәм йорт ишегалларында тынлыкны тәмин итү чаралар күрергә тиеш;

1.2.10. Этләрне торак һәм изоляцияләнгән биналардан гомуми ишегалларына һәм урамга бары тик кыска аркан һәм муенса белән генә чыгарырга мөмкин, өч айлык көчәкләрдән тыш;

1.2.11. Тыелган:

- хайваннарны балалар майданчыкларына, мәктәп территорияләренә, балалар бакчаларына, ашханәләргә, поликлиникаларга, азык-төлек кибетләренә кертергә;

- авыл пляжларында йорт хайваннарын куып йөртү һәм аларны сулыкларда коендыру;

- хайваннарны учреждениеләргә, тыелган язулар булганда кертергә; торак пунктлар территориясендә хайваннарны һәм кошларны озата бармыйча чыгарырга;

- исерек хәлдәге шулай ук ундүрт яшькә җитмәгән затларга хайваннарны урамда йөртмәскә.

1.2.12. Хужалар йорт хайваннарын һәм кошларын ишегалларында, тротуарларда, урамнарда, паркларда, газоннарда, балалар майданчыкларында, скверларда, майданнарда, шулай ук торак йортларның подъездларыдан пычратуга юл куймаска тиеш. Этләр, мөчеләр һәм башка вак хайваннар чыккан очракта, хужаның үзе белән йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиеш табигый тизәкләрен тулысынча җыештыруны тәмин итә торган булырга тиеш;

1.2.13. Этне тезгеннән бары тик йөрү урыннарында гына төшерергә мөмкин. Махсус билгеләнгән майданчыклар булмаганда, жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган буш урыннарда, калкулыкларда һәм башка урыннарда йөргә рөхсәт ителә.

1.2.14. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы көртәләнгән майданчыкларда яки авыл жирлегә территориясендә генә үткөрелергә мөмкин.

1.2.15. Торак пункт территориясендә йорт хайваннарын һәм кошларын көтүлек тыела. Йорт хайваннарын юлларда тәүлекнең якты вакытында гына куып чыгарырга кирәк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр яқынрак юнәлтәргә кирәк. Йорт хайваннарын туфрак юллар буенча куып йөрү мөмкинлегә булганда, асфальт түшәлгән юлларыннан һәм сукмаклардан алып баруы тыела;

1.2.16. Умарталарны тоту урыннары (алга таба умарталар) түбәндәге ераклыкларга урнаштырылырга тиеш:

а) бакыр эшкөртү предприятиелөрөннөн, кондитер һәм (яисә) химия продукциясе житештерү предприятиелөрөннөн, аэродромнардан, хәрби полигоннардан, тимер юлларны аерып чыгару полосасы чикләре, 110 кВ көчөнешле электр тапшыру линияләреннән, медицина оешмалары, мәдәният оешмалары, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалары, балалар ялы оешмалары һәм аларны сәламәтләндерү оешмалары, балалар өчен социаль хезмәтләр, социаль тернәкләндерүгә мохтаж балигы булмаганнар өчен махсуслаштырылган учреждениеләр житештерү буенча 100 метрдан да ким булмаса;

б) торак пунктларда яки гражданныр үз ихтияжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясен (алга таба - бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясе) урнашкан жүрше жүр кишәрлекләре чикләреннән 3 метрдан да ким булса, очучыларны әлеге кишәрлекләр чикләреннән капма-каршы якка юнәлтәп яисә, жүрше жүр кишәрлекләреннән умартачыклар аерылып чыгу белән кимендә 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән, очучылар ара һәм юнәлеше буенча чикләүләрсез;

в) башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, тотылган биналардан кимендә 3 метр күләмдә, очучыларны бу биналардан капма-каршы якка юнәлткән яисә, умарталыкларның башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, билгеле биналардан 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән очучыларның ара һәм юнәлеше чикләүләрсез. Күрсәтелгән таләп торак пунктлар яки бакчачылык яисә яшелчәчелек территорияләречикләреннән тыш урнашкан (хужалыкларда тотылган хайваннардан тыш) башка төрдәге хайваннар булган биналарга кагыла.

1.2.17. Торак бинада йорт хайванын караган очракта, аның хужасы әлеге торак бинада яшәүче гражданнырның хоукларын һәм законлы мәнфәгәтьләрен, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария кагыйдәләрен, шулай ук торак биналардан файдалану кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

1.2.18. Берничә гаилә яши торган торак бинада йорт хайваннарын тоту бары тик күрсәтелгән гаиләләрнең балигы булган барлык әгъзаларының язма ризалыгы белән генә рәхсәт ителә. Күпфатирлы йортта тоту өчен потенциал куркыныч токымлы этне тоту йчен шулай ук этне потенциал куркыныч токымлы планлаштырылган торак бина белән бер подъездда урнашкан торак биналарда яшәүче балигы булган күпчелек гражданнырның язма ризалыгын алу таләп ителә. Әлеге өлештә күрсәтелгән таләпләр йомышчы этләренә торак ураннырда тоту очракларына кагылмый.

1.2.19. Жүр кишәрлегендә тотылган эт бәйләнештә яисә тирә-юндәгеләрнең иминлеген тәмин итү өчен вольерда булырга тиеш. Әгәр жүр участогы этнең үз-үзеннән чыгуына юл куймаган ысул белән әйләндереп алынган булса, этне жүр кишәрлегендә бәйләмичә һәм вольердан тыш тоту рәхсәт ителә. Жүр кишәрлеге территориясенә кергәндә этнең жүр кишәрлегендә булуы турында кисәтү язу куелырга тиеш.

4.2.20. 2019 елның 27 декабрәндәге «Татарстан Республикасында хайваннар белән эш итү өлкәсендә аерым мәсьәләләрне жайга салу турында» 120-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда 1.2.18 пунктындагы таләпләре теркәлгән күпфатирлы йорт этләрнең торак ураннырда тоту очракларына кагылмый.

1.3. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1.3.1. Хайваннарның авыруларын кисәтүне һәм ветеринария-санитария мәнәсәбәтләрендә иминлекне тәмин итә торган хужалык һәм ветеринария чараларын хайваннар килеп чыккан продукцияне кисәтүне, әйләнә-тирә мохитне терлекчелек

калдыклары белән пычратуга юл куймауны тәэмин итә, шулай ук ел саен үткәрелә торган кабат теркәлү чорында мәжбүри дөваллау-профилактика чараларын үткәргә;

1.3.2. Хайваннарның кайда булуын, аларның авыл территорияләрендә булуларына юл куймыча, даими тикшереп торуну гамәлгә ашырырга;

1.3.3. Хайваннар авырганда һәм аларның үлеме очрагында, шулай ук гадәти булмаган үз-үзләрен тотышлары вакытында кичекмәстән ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнче, авыруда шикләнелгән хайваннарны изоляцияләргә;

1.3.4. Хайваннарны ветеринария белгечләре таләпләре буенча тикшерү, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөваллау-профилактик эшкәртү өчен бирергә;

1.3.5. Үлгән терлекне махсус билгеләнгән урыннарда махсуслаштырылган оешма белән күмәргә.

1.3.6. Үз территориясендә сакчы этләре булган оешмалар түбәндөгеләргә бурычлы:

- этләргә гомуми нигезләрдә теркәү;

- этләргә нык бөйлән килеш тоту;

- хайваннарга килүчеләрдән файдалану мөмкинлеген юкка чыгарырга;

- территориягә кергәндә кисәтүче язу булган очракта, этләргә ялгаудан эшнә туктатканнан соң яисә гомуми куллану территориясеннән читтә көртәләнгән территориядә, генә яхшы әйләндереп алынган территориядә генә жибәрергә.

1.4. Жаваплылык:

1.4.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаска тиеш;

1.4.2. Йорт хайваннарын урамда калдырганда, терлек хужалары яшел үсентеләр бозудан һәм терлек тотуга тотылган чыгымнарны каплай;

1.4.3. Йорт көжәләргә бары тик капка төбәндәге территориясендәге утарларда яисә көтүлекә хужалар күзәтүендә астында гына тотыла;

1.4.4. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен жаваплыкны аларның хужалары гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә алып баралар;

әлеге Кагыйдәләргә бозган өчен хайван хужалары административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә жаваплы булалар;

1.4.5. Хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә кылу рөхсәт ителми:

- сәламәт хайваннарны алга таба карап тоту мөмкин булмаганга, аларны үтереп ташлау тыела;

- хайваннар белән рәхимсез мөгамәләдә яисә урамга ташланган хайван өчен гаепле зат административ жаваплылык йөртә, ә РФ Жинаять кодексында каралган очракларда- жинаять жаваплылыгы.

4.4.6. Хужасы йорт хайванныннан баш тартканда, хужа хайванның киләчәк язмышын хәл итәргә тиеш: сатарга, бүләк итәргә, ветеринария хезмәте аша чыгарырга һ. б.

1.5. 1.5. Караучысыз хайваннарны тоту:

1.5.1. Нәрбер хайван хужаның милке булып тора һәм, һәр милек кебек үк, закон белән саклана;

1.5.2. Терлек хужалыктан суд карары буенча гына тартып алырга мөмкин.

1.5.3. Жәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка хайваннар, кибетләр, даруханәләр, көнкүреш хезмәт күрсәтү предприятиеләре, поликлиникалар һәм башка урыннарда калдырылган этләрдән тыш, тотылырга тиеш.

1.5.4. Күзөтчөлөксөз хайваннарны аулау мондой хайваннарны ачыклаган махсуслаштырылган предприятие яисө жирле үзидарө органнары белөн тезелгөн шартнамө буенча башка азат тарафыннан житештерелөргө мөмкин;

1.5.5. Күзөтчөлөксөз хайваннарны аулау шартлары жирле үзидарө органнары (заказчы) һәм хайваннарны алуыны башкаручы зат (подрядчы)а асында шартнамө нигезендө регламентташтырыла;

1.5.6. Хайваннарны аулауганда гуманлылык нормаларын үтөргө кирөк;

1.5.7. Күзөтчөлөксөз хайванны аулауны башкарган зат аны тоту өчен шартлар булмаса, хайван моның өчен кирөкле шартлары булган һәм күзөтчөлөксөз хайваннарны тоту өчен жирле үзидарө органнары белөн шартнамө төзөгөн махсуслаштырылган оешма тотуга тапшырырга тиеш. Тоткарланган хайван махсус журналда теркөлө;

1.5.8. Төрлөк вакытлыча тоту пунктында тотыла һәм хужага, хужага аның гаризасы буенча, хужага хужасыз хайванны аулауга һәм хужасыз хайваннарны асрау буенча махсуслаштырылган оешма хезмөтлөрөнө чагымнарын түлөгөннөнсоң кайта. Хайваннар хужалары кирөкле очрактарда күрсөтелгөн ветеринария ярдөме өчен төрлөклөрнө аулау, транспортировкалау, карау, ашату чыгымнарын каплайлар;

1.5.9. Әгөр дө күзөтчөлөксөз калган йорт хайваннарын аулаудан соң алты ай эчендө аларның хужалары табылмаса яисө аларга үз хокукларын белдермөсө, хайваннарны асрауда һәм файдалануда булган зат аларга милөк хокукы ала;

Бу затның үз милкөнө кергөн хайваннарны алудан баш тартканда, алар муниципаль милөккө керө һәм кызыксынучы затларга сатыла яисө тиешле документлар төзөп, ветеринария-санитария кагыйдөлөрө нигезендө юкка чыгарылырга һәм утильләштерелөргө тиеш;

1.5.10. Тотылган күзөтчөлөксөз хайваннарны тотуга һәм файдалануга тапшырылган зат аларны тиешенчө дөрөжөдө тотарга һәм, гаепле булуы исбатланган очракта, аларның үлөме өчен гамөлдөгө законнар нигезендө жавап бирөргө тиеш;

1.5.11. Ташланган күзөтчөлөксөз хайванны тоту түлөүлө нигездө башкарыла. Әлегө эчтөлөкнө гамөлгө ашыручы затка чыгымнарны каплау хайванны тапшырганда расланган калькуляция нигезендө милөкчө тарафыннан башкарыла. Калькуляция жирле үзидарө органнарының норматив-хокукый акты белөн раслана;

1.5.12. Катлаулы рөвөштө тыела:

- хайваннарны фатирлардан һәм хосусый йорт билөмөлөрө территориясеннөн тиешле суд карарыннан башка тартып алырга;

- этлөрнө кибетлөрдө, даруханөлөрдө, коммуналь хөзмөт күрсөтү предприятиелөрөндө бөйдөн төшерөргө.;

- приманкаларны һәм отлауны башка чаралары ветеринария органнары такъдименнөн башка файдалану;

1.5.13. Хайваннарны милөкчөгө тапшыру аның гаризасы нигезендө, моның өчен житөрлөк нигезлөр булганда гамөлгө ашырыла. Бу очракта хайван хужасының паспорты, шаһит күрсөтмөлөрө, ветеринария табибы белөшмөсө һ. б. нигез булырга мөмкин.

1.6. Йорт хайваннары хужаларының жөмөгөт тәртибен үтөвөн, әлегө Кагыйдөлөрнө үтөү буенча контрольнө жирле үзидарө органнары, торак-эксплуатация органнары, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария күзөтчөлөгө учреждениелөрө, эчке эшлөр органнары, шулай ук әлегө максатлар өчен булдырылган хөзмөтлөр һәм гамөлдөгө законнар нигезендө башка затлар гамөлгө ашыра.